

การเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรของสมาชิกองค์การเกษตรกรในอนาคต แห่งประเทศไทย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Agricultural information exposure of Future Farmers of Thailand Organization members in Northeastern Region

ฝากจิต ปาลีนิทร ลาภจิตร¹, จำนงรักษ์ อุดมเศรษฐ์^{2*} และ ชานินทร์ คงศิลา²
Fakjit Palinthorn Lapjit¹, Jumnongruk Udomsade^{2*} and Thanin Kongsila²

บทคัดย่อ: แร่งงานเป็นปัจจัยที่มีผลต่อผลิตภาพการผลิตทางการเกษตร จากการศึกษาข้อมูลขั้นต้น พบว่า ประชากรภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังขาดเกษตรกรรุ่นใหม่ที่จะเข้าสู่ภาคเกษตร จึงได้ทำการศึกษารับข้อมูลข่าวสารการเกษตรของสมาชิกองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อกท.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งถือเป็นเยาวชนและอาจเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ในอนาคต โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 362 คน เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนพฤษภาคม-สิงหาคม 2559 โดยใช้แบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิก อกท. เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรเป็นบางครั้ง (ค่าเฉลี่ย 1.09) เมื่อพิจารณาแต่ละแหล่งข้อมูลพบว่า ครู/อาจารย์ เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารที่มีการเปิดรับบ่อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 1.63) รองลงมาได้แก่ ครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 1.32) โทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 1.29) และอินเทอร์เน็ต (ค่าเฉลี่ย 1.28) ซึ่งได้กำหนดค่าคะแนนความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรของเยาวชนจากแต่ละแหล่ง 3 ระดับ จาก 0-2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ 1) อายุ แตกต่างกัน มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรแตกต่างกัน แหล่งได้แก่ การศึกษาดูงาน ($P < 0.05$) 2) ประสบการณ์ด้านการเกษตรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรแตกต่างกัน ทางสถิติ 7 ช่องทาง ได้แก่ ครู/อาจารย์ วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์และเพื่อน ($P < 0.05$) การศึกษาดูงานและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของภาครัฐ ($P < 0.01$) และ 3) การได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรแตกต่างกัน ทางสถิติ 6 แหล่ง ได้แก่ ครู/อาจารย์ เพื่อนบ้าน สิ่งพิมพ์ การศึกษาดูงาน และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของภาครัฐ ($P < 0.05$) และวิทยุ ($P < 0.01$) ส่วนการเปรียบเทียบปัจจัยด้านครอบครัวของสมาชิก อกท. พบว่า 1) อาชีพบิดาแตกต่างกัน มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรแตกต่างกันทางสถิติ 2 แหล่ง ได้แก่ ครอบครัว ($P < 0.05$) และครู/อาจารย์ ($P < 0.001$) 2) อาชีพมารดาแตกต่างกัน มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรแตกต่างกันทางสถิติ 5 แหล่ง ได้แก่ เพื่อนบ้าน กระจายข่าวชุมชน และโทรทัศน์ ($P < 0.05$) ครอบครัว ($P < 0.01$) และครู/อาจารย์ ($P < 0.001$) การมีที่ดินเพื่อการเกษตรของผู้ปกครองแตกต่างกัน มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรแตกต่างกันทางสถิติ 3 แหล่ง ได้แก่ ครู/อาจารย์ ครอบครัว และเพื่อน ($P < 0.05$) ส่วนการศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านครอบครัวที่มีต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร พบว่า เกณฑ์คะแนนเฉลี่ย ประสบการณ์ในการทำการเกษตร การเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและจำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน มีอิทธิพลต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และการได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร มีอิทธิพลต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ซึ่งชี้ให้เห็นว่า บุคคลใกล้ชิดเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่สำคัญและมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของสมาชิก อกท.

คำสำคัญ: การเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร, การสื่อสาร, แหล่งข้อมูล, ข่าวสารเกษตร, สมาชิก อกท.

ABSTRACT: Labor is the most affecting factor to agricultural production sector. According to the preliminary data, the agricultural population is likely to decline continuously. There is also a lack of young farmers entering to the agricultural sector. Therefore, the study of agricultural information exposure of Future Farmer of Thailand Organization (F.F.T) members in Northeastern region was conducted. The F.F.T members are considered as youth and may be a new generation of farmers in the future. The total of 362 respondents served

¹ สาขาวิชาเกษตรเขตร้อน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ

Tropical Agriculture Program, Faculty of Agriculture, Kasetsart University, Bangkok

² ภาควิชาส่งเสริมและนิเทศศาสตร์เกษตร คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพฯ

Department of Agricultural Extension and Communication, Faculty of Agriculture, Kasetsart University, Bangkok

* Corresponding author: agrjru@ku.ac.th

as sample of this study from May to August 2016. Interview schedule was used to collected data. Data were analyzed and presented through percentage, means, maximum, minimum, standard deviation, t-test and multiple linear regression analysis. The result showed that the agricultural information exposure of F.F.T members in Northeastern region were sometimes exposure (mean 1.09). The main information channel was teacher/lecturer (mean 1.63) followed by their family (mean 1.32), television (mean 1.29) and internet (mean 1.28). The frequency of information exposure was determined into 3 levels from 0-2. The comparison of different factor of F.F.T members was indicated that: 1) the different of age was statistically significant difference in study tour ($P < 0.05$) 2) the different of agricultural experience were statistically significant difference on 7 sources including teacher/lecturer, radio, television, printed media, friends ($P < 0.05$), study tour and government agricultural extension staff ($P < 0.01$) and 3) the different of agricultural training experience were statistically significant difference on 6 sources including teachers/lecturers, neighbors, printed media, study tour and government agricultural extension staff ($P < 0.05$) and radio ($P < 0.01$). The comparison of different factor of F.F.T members' family was found that: 1) the different of father's occupation were statistically significant difference on 2 sources including family ($P < 0.05$) and teacher/lecturer ($P < 0.001$) 2) the different of mother's occupation were statistically significant difference on 5 sources including neighbors, community news broadcasting tower, television ($P < 0.05$), family ($P < 0.01$), and teacher/lecturer ($P < 0.001$) and 3) the different of parent's land holding were statistically significant difference on 3 sources including teachers/lecturer, family and friends ($P < 0.05$). The influence of personal and family factors on agricultural information exposure were found that GPA, agricultural experience, membership of agricultural groups and number of household agricultural labor were influencing the agricultural information exposure of F.F.T members in Northeastern region statistically significant at $P < 0.05$ and agricultural training experience was influencing the agricultural information exposure statistically significant at $P < 0.01$. The result was indicated that intimate person was an important agricultural information source which was a great influence on the exposure of information to F.F.T members.

Keywords: agricultural information exposure, communication, information source, agricultural information, F.F.T members

บทนำ

แรงงานเป็นปัจจัยที่มีผลต่อผลิตภาพการผลิตทางการเกษตร แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรในช่วง 20 ปีที่ผ่านมา ไทยมีการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรจาก 59.46 ล้านคน (ปี 2538/39) เป็น 65.13 ล้านคน (ปี 2558/59) หรือ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.40/ปี ในขณะที่ประชากรภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงร้อยละ 0.91/ปี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560) อีกทั้งยังขาดเกษตรกรรุ่นใหม่ที่จะเข้าสู่ภาคเกษตรอย่างต่อเนื่อง เป็นเหตุให้ครัวเรือนเกษตรไม่สามารถพึ่งพาตนเองทางอาหารจากไร่นาได้เพียงพอรวมทั้งเกษตรกรและผู้บริโภคได้รับอาหารที่ไม่ปลอดภัยและยังมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2560) ถึงแม้ว่าจะมีสถาบันการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในสาขาเกษตรกรรม ดังเช่นวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอยู่ทั่วประเทศก็ตาม

ปัญหาขาดแคลนประชากรด้านการเกษตรนั้นมีความอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2556)

เป็นปัญหาสำคัญทั้งในแง่เศรษฐกิจของประเทศและความมั่นคงทางอาหาร มีหลายหน่วยงานเล็งเห็นความสำคัญและพยายามอย่างยิ่งในการลดปัญหานี้ลง ทั้งการจัดตั้งองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อกท.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมุ่งหวังจะสร้างเยาวชนให้เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ของประเทศไทย แต่จากการรายงานภาวะการมีงานทำของนักศึกษาสาขาเกษตรกรรมที่ผู้สำเร็จการศึกษา ในปี 2555-2559 พบว่า ร้อยละ 37.55 มีงานทำแต่ไม่ตรงวุฒิการศึกษา และในแต่ละปีบัณฑิตจบใหม่จะเลือกศึกษาต่อกว่า ร้อยละ 50 (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560) จากตัวเลขดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสมาชิกอกท. ที่ถือเป็นการหวังของอนาคตภาคการเกษตรของไทย ยังให้ความสนใจในอาชีพเกษตรกรในระดับต่ำ อีกทั้งยังพบว่า ผลการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปี 2558 พบว่า ร้อยละ 92.66 ได้งานทำและตรงสาขาที่เรียน โดยส่วนใหญ่เป็นพนักงานบริษัทเอกชนและข้าราชการ ร้อยละ 7.39 ประกอบธุรกิจส่วนตัว (คณะเกษตรศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2559) ซึ่งไม่พบรายงานการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งให้เห็นชัดว่า ถึงแม้ว่าสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะผลิตบัณฑิตออกมาสู่ตลาดเป็นจำนวนมากก็ตาม จำนวนบัณฑิตทางด้านเกษตรกรรมไม่ได้เป็นตัวชี้บ่งบอกว่าจะสามารถช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนประชากรด้านการเกษตรและเพิ่มจำนวนเกษตรกรรุ่นใหม่ที่จะเข้าสู่ภาคเกษตรได้ ดังนั้น การส่งเสริมและสนับสนุนให้เยาวชนรุ่นใหม่หันมาสนใจอาชีพการเกษตร เพื่อทดแทนเกษตรกรรุ่นเก่าที่เข้าสู่วัยผู้สูงอายุมากขึ้น จึงเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้จัดทำขึ้น ทั้งการจัดนิทรรศการเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรร่วมกับสถาบันการศึกษาทั่วประเทศอย่างต่อเนื่อง พร้อมให้ความร่วมมือกับภาคเอกชนในการเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรในรูปแบบต่างๆ อาทิ สารคดี รายการเพื่อการเกษตร และค่ายเยาวชนเกษตร หนังสือชุดเกษตรกรรมลองทำดู (สุทิน, 2556) โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ การดำเนินงานส่งเสริมเยาวชนเกษตรและการสร้างเครือข่ายเกษตรกรรุ่นใหม่ การจัดทำสื่อเผยแพร่ในรูปแบบที่ทันสมัยของทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เช่น Infographic หรือสื่อโซเชียลต่าง ๆ อันเป็นการเพิ่มช่องทางในการส่งเสริมความรู้ด้านการเกษตรแก่เยาวชน ซึ่งเป็นความพยายามอย่างยิ่งในการนำเอาการสื่อสารหลายรูปแบบมาช่วยเสริมกระบวนการเรียนรู้ โดยคาดหวังว่าสื่อต่าง ๆ เหล่านี้จะช่วยจุดประกายให้เยาวชนเห็นคุณค่าและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการเกษตรมากขึ้น จนสามารถสืบทอดอาชีพเกษตรกรรมซึ่งเป็นอาชีพที่เป็นรากฐานของชีวิต อย่างไรก็ตาม ไม่ว่าจะใช้ช่องทางใด จำเป็นต้องมีความเข้าใจอย่างชัดเจนว่า ช่องทางใดสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการใช้สื่อในแต่ละช่องทางจะมีเงื่อนไข ข้อจำกัดที่แตกต่างกันออกไป จึงจำเป็นจะต้องมีการศึกษาเฉพาะกลุ่ม อันส่งผลต่อการกำหนดทิศทางในการใช้สื่อแต่ละช่องทาง ช่วยให้การสื่อสารนั้นๆ สามารถช่วยส่งเสริมไม่ว่าจะเป็นความสนใจ การเรียนรู้ ความจำ หรือความเข้าใจ จนสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของการสื่อสารนั้นได้เป็นอย่างดี

จากความสำคัญและปัญหาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสมาชิก อกท. ที่ถือเป็นความหวังของอนาคตภาคการเกษตรของไทย ยังให้ความสนใจในอาชีพเกษตรกรรมในระดับต่ำ จึงได้ทำการศึกษาการเปิดรับ

ข้อมูลข่าวสารการเกษตรของเยาวชนที่เป็นสมาชิกองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อกท.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อหาคำตอบว่าส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากแหล่งใดบ้าง แตกต่างกันอย่างใด ซึ่งผลการศึกษาก็จะสามารถนำมาเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาแนวทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเกษตรให้แก่เยาวชน เพื่อให้เยาวชนหันมาสนใจอาชีพเกษตรกรรมมากขึ้น

วิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลกับสมาชิกองค์การเกษตรกรในอนาคตแห่งประเทศไทย (อกท.) ที่ศึกษาในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คัดเลือกตัวอย่างโดยการสุ่มแบบเจาะจง โดยเลือกสมาชิก อกท. ที่ศึกษาในวิทยาลัยที่เป็นตัวแทน 5 วิทยาลัย จากทั้งหมดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 12 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอุดรธานี วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีขอนแก่น วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีบุรีรัมย์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีศรีสะเกษ และวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการดอนตาล (จังหวัดมุกดาหาร) คำนวณหาขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของ Taro Yamane ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากประชากรทั้งหมด 3,737 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 362 คน เครื่องมือการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งได้นำไปหาค่าความเชื่อมั่นได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) เท่ากับ 0.977 ทำการเก็บข้อมูลระหว่างเดือน พฤษภาคม – สิงหาคม 2559 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดค่าคะแนนความถี่ในการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรของเยาวชนจากแต่ละแหล่ง 3 ระดับ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.66 หมายถึงไม่เคยเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร ค่าเฉลี่ย 0.67 – 1.33 หมายถึง เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรเป็นบางครั้งและค่าเฉลี่ย 1.34 – 2.00 หมายถึง เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรเป็นประจำ ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลและด้านครอบครัวกับการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรของสมาชิก อกท. โดยใช้ t-test และหาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านครอบครัวที่มีต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร

ของสมาชิก อกท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis, Enter)

ผลการศึกษาและวิจารณ์

ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านครอบครัว

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิก อกท. ที่ศึกษาเป็นเพศชาย ร้อยละ 50.82 อายุเฉลี่ย 17 ปี ศึกษาระดับ ปวช. 2 (ร้อยละ 44.2) สาขาพืชศาสตร์ (ร้อยละ 27.90) ผลการเรียนเฉลี่ย 2.92 มีประสบการณ์ในการทำ การเกษตร (ร้อยละ 63.18) และร้อยละ 61.04 เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรวม (ร้อยละ 51.60) รองลงมารับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 29.15) และ ประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 6.70) มารดาประกอบอาชีพเกษตรกรรวม (ร้อยละ 51.72) รองลงมารับจ้างทั่วไป (ร้อยละ 28.45) และ ประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 10.34) ส่วนผู้ปกครองของเยาวชนที่ไม่ใช่บิดา มารดา (n = 6) ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม ร้อยละ 50.00 มีสมาชิกในครัวเรือน เฉลี่ย 5 คน โดยมีแรงงานที่ทำการเกษตรเป็นหลักในครัวเรือน เฉลี่ย 2 คน มีที่ดินเพื่อการเกษตรเป็นของตนเอง ร้อยละ 80.39เช่าที่ดินบางส่วนและเช่าทั้งหมดรวมกัน ร้อยละ 12.70 ส่วนร้อยละ 6.91 ไม่มีที่ดินเพื่อการทำการเกษตรเป็นของตนเอง

การเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร

การศึกษาการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรของสมาชิก อกท. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ในภาพรวม มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรเป็นบางครั้ง (ค่าเฉลี่ย 1.09) จากการสัมภาษณ์สามารถแบ่งประเด็นปัญหาได้ 3 ประเด็น ดังนี้ 1) ความน่าสนใจของเนื้อหา ข้อมูลข่าวสารการเกษตร 2) ไม่มีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากแหล่งที่ตนสนใจและติดตาม และ 3) แหล่งข้อมูลไม่น่าเชื่อถือ ด้วยสาเหตุหลายประการ เช่น มีการประชาสัมพันธ์สินค้ามากเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ งาม (2552) และ เอื้อจิต (2556) ซึ่งทุกประเด็นดังกล่าวส่งผลต่อการให้ความสำคัญต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร

เมื่อพิจารณาแต่ละแหล่งข้อมูลข่าวสาร พบว่า มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรเป็นประจำ

ส่วนใหญ่มาจากครู/อาจารย์ (ค่าเฉลี่ย 1.63) และเปิดรับ ข้อมูลข่าวสารการเกษตรเป็นบางครั้ง จาก 11 แหล่ง ได้แก่ จากครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 1.32) โทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 1.29) อินเทอร์เน็ต (ค่าเฉลี่ย 1.28) หอกระจายข่าวชุมชนและ สิ่งพิมพ์ (ค่าเฉลี่ย 0.97 เท่ากัน) การศึกษาดูงาน (ค่าเฉลี่ย 0.96) วิทยุ (ค่าเฉลี่ย 0.94) เจ้าหน้าที่ส่งเสริม การเกษตรของภาครัฐ (ค่าเฉลี่ย 0.90) เพื่อน (ค่าเฉลี่ย 0.83) เพื่อนบ้าน (ค่าเฉลี่ย 0.79) และ การฝึกอบรม (ค่าเฉลี่ย 0.73) และไม่เคยเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากหน่วยงาน เอกชน (บริษัท/NGO) (ค่าเฉลี่ย 0.55) ดังแสดงใน Table 1

ผลการศึกษาข้างต้นมีความสอดคล้องกับการศึกษา ของอรุณีภา และ ชัยชาญ (2560) ที่พบว่า สมาชิก ยุวเกษตรกร ได้รับแรงบันดาลใจในการประกอบ อาชีพการเกษตรในอนาคตจากผู้ปกครอง ที่ปรึกษา กลุ่ม ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ เจ้าหน้าที่ เพื่อน รายการโทรทัศน์และการศึกษาดูงาน และข้อมูลจาก Table 1 ซึ่งให้เห็นว่า ครู/อาจารย์ เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร ด้านการเกษตรที่สำคัญที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของสมคิด และคณะ (2555) ที่ชี้ให้เห็นว่า บุคลิกภาพของครูเกษตรมี ความสัมพันธ์กับเจตคติต่อ การเกษตรของนักเรียน และเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร ด้านการเกษตรที่สำคัญ เนื่องจากเป็นช่วงวัยที่ต้องได้รับการ ศึกษา ทำให้ใช้เวลาส่วนมากอยู่กับครู/อาจารย์ รองลงมาได้แก่ ครอบครัว อินเทอร์เน็ต หอกระจายข่าว ชุมชน สื่อสิ่งพิมพ์ และโทรทัศน์ โดยในส่วนของ สื่อโทรทัศน์นั้น พบว่า การเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร จากรายการโทรทัศน์ของสมาชิก อกท. นั้นมักจะเป็น ข่าวสารที่เกี่ยวกับการเกษตร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษา ของ งาม (2552) ในโครงการศึกษาและเฝ้าระวังสื่อ เพื่อสุขภาพของสังคม หรือ media monitor ได้สำรวจ รายการเกษตรในสถานีโทรทัศน์ฟรีทีวี พบว่ามีสัดส่วน รายการเกษตรเพียง 560 นาที/สัปดาห์ ซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 0.9 ของรายการที่ออกอากาศทั้งหมด บทบาทของ รายการเกษตรที่พบ มีลักษณะเป็นการแนะนำอาชีพ ให้ความรู้ทางการเกษตร การขายหรือโฆษณา ประชาสัมพันธ์สินค้า การประชาสัมพันธ์องค์กร องค์กร เอกชน การแนะนำนวัตกรรมหรือภูมิปัญญาชาวบ้าน การเผยแพร่แนวคิดเกษตร ทฤษฎี/เศรษฐกิจพอเพียง/ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การแนะนำสถานที่ทางการเกษตรกรรม และการเป็นสื่อกลางระหว่างนักวิชาการ และเกษตรกร ส่วนการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร

จากสื่อสิ่งพิมพ์และอินเทอร์เน็ตของสมาชิก อกท. นั้น พบความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชานนท์ และ วิภูวราช (2555) ที่พบว่า วิทยุมีพฤติกรรมชอบแสวงหาข้อมูล เปิดรับสิ่งต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เป็นกลุ่มคนที่เกิดขึ้นมาในยุคของพัฒนาการทางเทคโนโลยี สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารอย่างไร้พรมแดนและสามารถเชื่อมต่อ

กับผู้คนได้ทั่วโลก โดยเยาวชนเจนเนอเรชั่นเอ็กซ์และเจนเนอเรชั่นวายมีการใช้งานสื่อสังคม (social media) และโปรแกรมสนทนา (Instant message) มากที่สุด ซึ่งสามารถนำมาใช้ร่วมกับวิธีการอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะสื่อสิ่งพิมพ์ ที่สามารถช่วยพัฒนาเยาวชนได้อย่างหลากหลายมิติ (พนมวรรณ และคณะ, 2556)

Table 1 Agricultural information exposure of F.F.T members in Northeastern region

Information source	Mean ^{1/}	S.D. ^{2/}	Interpretation
Teacher	1.63	0.51	Always
Family	1.32	0.57	Sometimes
Television	1.29	0.60	Sometimes
Internet	1.28	0.65	Sometimes
Community news broadcasting tower	0.97	0.58	Sometimes
Printed media	0.97	0.60	Sometimes
Study tour	0.96	0.55	Sometimes
Radio	0.94	0.66	Sometimes
Government agricultural extension staff	0.90	0.59	Sometimes
Friend	0.83	0.59	Sometimes
Neighbor	0.79	0.56	Sometimes
Training	0.73	0.66	Sometimes
Private sector/NGOs	0.55	0.62	Never
Total	1.09	0.62	Sometimes

^{1/} Average of agricultural information exposure of F.F.T members 0.00-0.66= never, 0.67-1.33 = sometimes and 1.34-2.00 = always

^{2/} S.D. = standard deviation

การเปรียบเทียบการเปิดรับข้อมูลข่าวสาร การเกษตรจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านครอบครัว

สมาชิก อกท. ที่มีอายุแตกต่างกัน มีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากการศึกษาดูงาน แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยอายุมากกว่าจะมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากการศึกษาดูงานมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ของ Sigmon (2014) ที่พบว่า กลุ่มเยาวชนที่มีอายุแตกต่างกัน จะมีความสนใจเรียนรู้ด้านการเกษตรแตกต่างกัน โดยกลุ่มอายุมากกว่า จะมีความสนใจมากกว่า ทั้งยังทำให้เยาวชนมีความรู้เรื่อง การเกษตรมากขึ้นและจดจำความรู้เหล่านั้นได้นานขึ้น และผลการศึกษาของ Boleman and Burrell (2003) และ Luckey (2012) ซึ่งให้เห็นข้อดีของการศึกษาดูงานว่าจะช่วยให้เยาวชนทราบและเข้าใจถึงความสำคัญของการเกษตร ทำให้เยาวชนเพลิดเพลินและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับการเกษตรมากขึ้น

สมาชิก อกท. ที่มีประสบการณ์ในการทำการเกษตรแตกต่างกัน เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากการศึกษา ดูงาน และจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 เปิดรับจากครู/อาจารย์ วิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญ 0.05 สอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ Patel et al. (2012) ประสบการณ์ในการทำการเกษตรของเยาวชนในชนบทมีผลอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจมีส่วนร่วมในการทำนาข้าว

สมาชิก อกท. ที่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตรแตกต่างกัน เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรแตกต่างกัน ในช่องทางต่อไปนี้ วิทยุ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ครู/อาจารย์ เพื่อนบ้าน สิ่งพิมพ์ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และการศึกษาดูงานงานนอกสถานที่ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

สมาชิก อกท. ที่มีบิดาประกอบอาชีพในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากครอบครัวแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 และเปิดรับจากครู/อาจารย์ แตกต่างกันใน

ระดับนัยสำคัญ 0.001 ส่วนสมาชิก อกท.ที่มีมารดา และจากครู/อาจารย์ แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.001 ประกอบอาชีพในภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตร สมาชิก อกท.ที่ผู้ปกครองมีที่ดินเพื่อการเกษตรและ เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรจากเพื่อนบ้าน โทรทัศน์ ไม่มีที่ดินเพื่อการเกษตร เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร และหอกระจายข่าวชุมชน แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ จากครอบครัว ครู/อาจารย์และเพื่อน แตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05 จากครอบครัวแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 นัยสำคัญ 0.05

Table 2 Factors influencing the Agricultural Information exposure of Youth in Northeastern Region

Information source	Age (year)				
	17 and below		over 17		t-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
Study tour	0.91	0.568	1.04	0.532	2.053*
Agricultural experience of F.F.T members					
	Yes		No		t-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
Teacher	1.67	0.50	1.55	0.52	2.129*
Radio	1.00	0.65	0.83	0.68	2.343*
Television	1.32	0.60	1.24	0.60	1.328*
Printed media	1.03	0.64	0.87	0.60	2.364*
Study tour	1.03	0.55	0.84	0.53	3.088**
Agricultural extension officer	0.97	0.57	0.78	0.61	2.987**
Friend	0.88	0.58	0.73	0.61	2.271*
Agricultural training experience of F.F.T members					
	Yes		No		t-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
Teacher	1.68	0.50	1.54	0.52	2.500*
Neighbor	0.84	0.56	0.70	0.55	2.266*
Radio	1.04	0.63	0.80	0.70	3.314**
Print media	1.03	0.58	0.88	0.68	2.237*
Study tour	1.01	0.58	0.88	0.88	2.155*
Agricultural extension worker	0.96	0.58	0.81	0.81	2.419*
Father of F.F.T members' s occupation					
	Agr. occupation		Other occupation		t-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
Teacher	1.57	0.53	1.70	0.49	2.217***
Family	1.41	0.55	1.20	0.57	3.269*
Mother of F.F.T members' s occupation					
	Agr. occupation		Other occupation		t-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
Teacher	1.57	0.52	1.72	0.48	2.676***
Family	1.43	0.54	1.18	0.57	4.073**
Neighbor	0.86	0.56	0.70	0.55	2.653*
Community news broadcasting tower	1.00	0.56	0.94	0.61	0.958*
Television	1.28	0.57	1.30	0.65	0.275*
Parent of F.F.T members' s land holding					
	Yes		No		t-value
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
Teacher	1.61	0.523	1.80	0.408	2.148*
Family	1.34	0.572	1.04	0.539	2.687*
Friend	0.81	0.597	1.80	0.572	2.186*

*Level of significance at 0.05, ** Level of significance at 0.01 and *** Level of significance at 0.001

การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยที่มีต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร

จากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Linear Regression Analysis) (Table 3) เพื่อศึกษาอิทธิพลของปัจจัยต่างๆ ที่มีต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารของสมาชิกองค์การเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเทศไทย (อกท.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการนำตัวแปรอิสระเข้าในสมการแล้วคำนวณผลปรากฏว่า ทุกองค์ประกอบสามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตรร้อยละ 17.4 ($R^2 = 0.174$) เป็นที่สังเกตว่าค่า R^2 ที่ได้จากการวิเคราะห์มีค่าต่ำ เนื่องจาก ในการประเมินความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสารการเกษตร สมาชิก อกท. ได้ประเมินตามความรู้สึกของตนเองในภาพรวม ซึ่งทั้งนี้ การประเมินในสาขาจิตวิทยา ค่า R^2 ที่ได้จะมีค่าต่ำกว่าร้อยละ 50 เป็นส่วนมาก เนื่องจาก มนุษย์เป็นสิ่งที่ยากจะคาดเดาได้ เมื่อเทียบกับกระบวนการทางกายภาพในกรณีนี้ R^2 มีค่าต่ำ แต่ค่าตัวทำนายมีนัยสำคัญทางสถิติยังคงสามารถใช้เพื่อการอธิบายการเปลี่ยนแปลงค่าตัวทำนายได้ (สุวดี และชลธิชา, 2557) โดยองค์ประกอบทุกด้านมีอิทธิพลร่วมต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรของสมาชิก อกท. ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบแต่ละด้าน พบว่ามีตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงบวก 3 ตัวแปร ได้แก่ 1) ประสิทธิภาพในการทำการเกษตร (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) แสดงให้เห็นว่า สมาชิก อกท. ที่มีประสิทธิภาพในการทำการเกษตรมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรมากกว่าสมาชิก อกท. ที่ไม่มีประสิทธิภาพในการทำการเกษตร 2) การได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01)

แสดงให้เห็นว่า สมาชิก อกท. ที่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตรมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรมากกว่าสมาชิก อกท. ที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร และ 3) จำนวนแรงงานเกษตรในครัวเรือน (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) แสดงให้เห็นว่า สมาชิก อกท. ที่อยู่ในครอบครัวที่มีจำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือนมากมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรมากกว่าสมาชิก อกท. ที่อยู่ในครอบครัวที่มีจำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือนน้อย ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดด้านการสื่อสารของวิลเบอร์ ชรามม์ (Wilbur Schramm, 1973) และแนวคิดของทอดด์ ฮันท์ และเบรนท์ ดี รูเบน (Todd Hunt and Brent d. Ruben, 1993) ที่กล่าวว่า สภาพการดำรงชีวิต ประสบการณ์ นิสัย ทักษะ มีผลต่อการเปิดรับข่าวสารแต่ละเรื่อง อีกทั้ง ผู้รับสารมักจะเปิดรับสารที่เห็นว่าเป็นประโยชน์กับตน และสอดคล้องกับการศึกษาของ กำพล และคณะ (2558) ที่พบว่า เยาวชนอายุไม่เกิน 17 ปี ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวเกษตรกร มีประสิทธิภาพในการทำการเกษตร มีความพึงพอใจและสนใจการถ่ายทอดความรู้ข้อมูลข่าวสารด้านข้าวในระดับมาก

ส่วนตัวแปรที่มีอิทธิพลเชิงลบ 2 ตัวแปร ได้แก่ 1) ระดับผลการเรียนเฉลี่ย (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) แสดงให้เห็นว่า สมาชิก อกท. ที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยต่ำมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรมากกว่าสมาชิก อกท. ที่มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยสูง และ 2) การเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร (ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) แสดงให้เห็นว่า สมาชิก อกท. ที่ไม่เป็นสมาชิกกลุ่ม/ชุมนุมทางการเกษตรมีการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรมากกว่าสมาชิก อกท. ที่เป็นสมาชิกกลุ่ม/ชุมนุมทางการเกษตร

Table 3 Multiple linear regression analysis of factors influencing the agricultural information exposure of F.F.T members in Northeastern Region

Variables	Correlation Coefficient Value(b)	t	P-value
Constant	8.327	1.871	.063
Female	4.708	1.330	.185
Male	4.390	1.240	.216
Age	.087	.672	.502
Average grade	-.808	-2.042	.042*
Farming experience	1.118	2.359	.019*
Training experience	1.381	3.022	.003**
membership of agricultural groups	-1.679	-2.405	.017*
Participation in some agricultural activities while studying to earning extra income	-.577	-1.280	.202
Number of family member	-.043	-.360	.719
Number of household farm labor	.374	2.250	.025*
Father's career	.334	.580	.562
Mother's career	-.586	-1.032	.303
Relationship in household	.267	.250	.803

R = 0.417, R² = 0.174, SE_{est} = 3.32610, F = 3.383, Sig. of F = .000

*Level of significance at 0.05 and ** Level of significance at 0.01

สรุป

ผลการศึกษาพบว่า สมาชิก อกท.เปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรเป็นบางครั้ง โดยแหล่งข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่มีการเปิดรับบ่อยที่สุด คือ ครู/อาจารย์ (ค่าเฉลี่ย 1.63) รองลงมาได้แก่ ครอบครัว (ค่าเฉลี่ย 1.32) ส่วนโทรทัศน์ (ค่าเฉลี่ย 1.29) และอินเทอร์เน็ต (ค่าเฉลี่ย 1.28) ซึ่งก็เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่กำลังเป็นที่นิยมในการรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร และจากผลการเปรียบเทียบปัจจัยต่างๆ ต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรของสมาชิก อกท.พบว่า แหล่งข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ครู/อาจารย์ ครอบครัว เพื่อน เพื่อนบ้าน หอกระจายข่าว ชุมชน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร โทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ และการศึกษาดูงาน ซึ่งให้เห็นว่า บุคคลใกล้ชิดมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารสมาชิก อกท. เป็นช่องทางการสื่อสาร ถ่ายทอดข้อมูล

และการส่งต่อข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่ดี ทั้งจากครู/อาจารย์ ครอบครัว เพื่อน เพื่อนบ้าน ซึ่งอาจมีวิธีการสื่อสารที่แตกต่างกันออกไป โดยอาจใช้วิธีการสื่อสารแบบรายบุคคล แบบกลุ่มและแบบมวลชนได้ โดยเฉพาะการสื่อสารแบบรายบุคคล และควรมุ่งเน้นการนำเสนอข้อมูลแบบผสมผสานน่าสนใจ และเข้าใจง่าย โดยใช้การสื่อสารแบบบูรณาการและจากการศึกษาศึกษาอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านครอบครัวที่มีต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตร พบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรทั้งสิ้น 5 ปัจจัย ได้แก่ เกณฑ์เฉลี่ยสะสมจำนวนแรงงานด้านการเกษตรในครัวเรือน ประสบการณ์ในการทำ การเกษตร การได้รับการฝึกอบรมด้านการเกษตร และการเป็นสมาชิกกลุ่มทางการเกษตร ซึ่งข้อมูลดังกล่าวข้างต้น สามารถใช้เป็นแนวทางในการเผยแพร่ข้อมูลการเกษตรได้ ดังนี้

1) แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลการเกษตรให้แก่สมาชิก อกท.สำหรับครู/อาจารย์

ครู/อาจารย์เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่สำคัญของเยาวชน เป็นผู้ที่มีความรู้และมีอิทธิพลต่อเยาวชนเป็นอย่างมาก ดังนั้น การเผยแพร่ข้อมูลการเกษตรให้แก่เยาวชนนั้น สามารถทำได้ด้วยการออกแบบบทเรียน กิจกรรม และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เช่น ออกแบบบทเรียนให้เป็นแบบบูรณาการ ทั้งการผลิตและการตลาด การสร้างกิจกรรมเสริมทักษะ ทำการเรียนรู้ การสอนนอกห้องเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การเกษตรโดยสามารถจัดร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น กิจกรรมการแข่งขันทักษะ การศึกษาดูงาน การฝึกงาน เป็นต้น เพื่อให้ให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะเกษตรและ ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการเกษตรในสถานการณ์จริง เพื่อให้มีความพร้อมในการพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ และนอกจากนั้น ควรมีบทเรียน เนื้อหาที่เกี่ยวกับโอกาสในการสร้างอาชีพจากการเกษตร ช่องทางการประกอบอาชีพการเกษตร โดยนำข้อมูลผู้ที่ประสบความสำเร็จในอาชีพการเกษตรมาใช้เป็นกรณีศึกษา สร้างความสนใจ มีทัศนคติที่ดีและมีแรงจูงใจในการประกอบอาชีพการเกษตร

2) แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลการเกษตรให้แก่สมาชิก อกท.สำหรับครอบครัว

ผู้ปกครองเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารการเกษตรที่สำคัญที่จะทำให้เยาวชนได้รับการปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเกษตร ได้รับการถ่ายทอดข้อมูลการเกษตร ทั้งที่เป็นความรู้ประเภทชัดแจ้ง (Explicit knowledge) และความรู้ประเภทฝังในตัวคน (Tacit knowledge) ดังนั้น บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ควรให้เยาวชนได้เข้ามาร่วมสังเกตการณ์ เมื่อประกอบกิจกรรมการเกษตรให้ลงมือทำ อันจะช่วยให้เยาวชนได้เรียนรู้วิธีปฏิบัติและซึมซับวิถีเกษตรกรรมของครอบครัวจากการลงมือทำการมองเห็นและการได้ยินหรือการฟัง ทั้งยังช่วยให้เยาวชนเข้าใจและจดจำได้มากขึ้น เกิดเป็นความภาคภูมิใจในอาชีพการเกษตร และช่วยให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองสามารถโน้มน้าวเยาวชนให้ลงมือทำการเกษตรได้ดีขึ้น

3) แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลการเกษตรให้แก่สมาชิก อกท.สำหรับภาครัฐ

ภาครัฐโดยคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ควรพิจารณาเพิ่มเติมประเภทรายการเกษตรในประกาศหลักเกณฑ์การจัดทำผังรายการสำหรับการให้บริการกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ เพื่อใช้กำกับดูแลสัดส่วนรายการเกษตร กระตุ้นให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเกษตรให้แก่เยาวชน และร่วมกับสถานีโทรทัศน์ ผู้ผลิตและผู้สนับสนุนรายการ ในการวางแผนการผลิตรายการเกษตรให้มีความหลากหลาย ทันสมัย ผสมผสานความรู้และความบันเทิงเข้าด้วยกัน เน้นให้เข้าใจง่าย ปฏิบัติตามได้ กำกับให้ลดการโฆษณาสินค้าแฝงในรายการ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ร่วมด้วย โดยเน้นความหลากหลาย มีการสร้างรูปแบบให้น่าสนใจ สีสันดึงดูด จะช่วยให้เยาวชนเปิดรับข้อมูลข่าวสารการเกษตรมากขึ้น ช่วยพัฒนาความคิด ค่านิยมที่ดีต่ออาชีพการเกษตรของเยาวชนได้

เอกสารอ้างอิง

- กำพล ดวงพรประเสริฐ, อุไรวรรณ ชาญชลยุทธ และ ดลฤดี ศรีมันตะ. 2558. การเปิดรับ การใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจและความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับข่าวของนักเรียนโรงเรียนเทพราชวิทยา อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว. วารสารสังคมศาสตร์. 4(1): 41-47.
- ชานนท์ ศิริธร และ วิภาธร จิระประวัติ. 2555. การเปิดรับสื่อและการยอมรับนวัตกรรมของผู้บริโภค เจเนเรชั่นเอ็กซ์และเจเนเรชั่นวาย. วารสารการประชาสัมพันธ์และการโฆษณา. 5(2): 111-130
- ธาม เชื้อสถาปนศิริ. 2552. รายงานการเกษตรทางโทรทัศน์: ภาพสะท้อนความสำคัญของการเกษตรกรรมในสังคมไทย. แหล่งข้อมูล: <https://goo.gl/54NSeu>. ค้นเมื่อ 23 พฤศจิกายน 2559.

- พนมวรรณ คาดพันโน และคณะ. 2556. โครงการงานวิจัยท้องถิ่นประเด็น เด็ดและเยาวชนจังหวัดยโสธรสู่การสื่อสารสังคม. แหล่งข้อมูล: <https://goo.gl/5oRPaa>. ค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2558.
- สมคิด จุปะมะตัง, ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน และไพศาล วรคำ. 2555. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับเจตคติต่อการเรียนวิชาเกษตร นักเรียนช่วงชั้นที่ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 4.วารสารการวัดผลการศึกษา. 17: 305-318
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2556. ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในภาคเกษตร กรณีศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. แหล่งข้อมูล: <https://goo.gl/wRGcMw>. ค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2558.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2560. เจาะลึกภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตร เกษะติดรายได้หนี้สินเกษตรกรไทย. แหล่งข้อมูล: <https://goo.gl/miwRNN>. ค้นเมื่อ 26 กันยายน 2560.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. 2560. การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรายได้ รายจ่าย การออม หนี้สิน ปัจจัยที่กำหนดการตัดสินใจก่อนหนี้และความต้องการกู้ของครัวเรือนเกษตร. แหล่งข้อมูล: <https://goo.gl/wAbrVo>. ค้นเมื่อ 26 กันยายน 2560.
- สุทิน คล้ายมนต์. 2556. คลอดสื่อ “เกษตรกรรมลองทำดู” กษ.จับมือ “นานมีบุ๊คส์” ผลิตหนังสือชุดจุดประกายเด็กไทย. แหล่งข้อมูล: <https://goo.gl/WE6ns6>. ค้นเมื่อ 9 ตุลาคม 2559.
- สุวดี นำพาเจริญ และ ชลธิชา จำรัสพร. 2557. การวิเคราะห์สมการถดถอย. แหล่งข้อมูล: <https://goo.gl/pCBJfG>. ค้นเมื่อ 17 มีนาคม 2560.
- อรนิภา ศรีคุณน้ำเที่ยง และ ชัยชาญ วงศ์สามัญ. 2560. แรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรในอนาคตของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นในจังหวัดอุดรธานี. แก่นเกษตร. 45(ฉบับพิเศษ 1): 1497-1502.
- เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์. 2556. มีเดียรอมอนิเตอร์เสนอเกณฑ์ช่องสาธารณะ กสทช.แนะ TV 5 เน้นประโยชน์. แหล่งข้อมูล: <https://goo.gl/dY24UX>. ค้นเมื่อ 29 มกราคม 2560.
- Boleman C. T., and Jr. F. Burrell. 2003. Agricultural science fairs: Are students truly learning from this activity?. Extension Journal. Available: <https://goo.gl/8iAk26>. Accessed Oct. 4, 2017.
- Hunt, Todd, and D. Ruben Brent. 1993. Mass communication: producers and consumers. Harper College Publishers, New York.